

Läkemedel utan förmån kan bli dyrt för patienten!

Tänk på att allt fler receptbelagda läkemedel inte ingår i läkemedelsförmånen, och därmed inte omfattas av högkostnadsskyddet. Läkemedel utan förmån ingår inte heller i generikautbytet på apoteken. Det kan bli ganska dyrt för patienterna. Läs mer i [rapport från TLV](#).

Det finns flera olika skäl till att läkemedel inte ingår i förmånssystemet:

TLV har inte beviljat subvention

- Pga. alltför högt pris i relation till visad nytta (=låg kostnadseffektivitet), t.ex. **Tyverb** (lapatinib) mot bröstcancer och **Zytiga** (abirateron) mot prostatacancer.
- Avslag baserat på behovs- och solidaritetsprincipen, t.ex. **Viagra** (sildenafil).
- Ansökan om subvention för icke godkänd indikation, t.ex. **Robinul** injektionsvätska.
- Företaget aldrig har ansökt om subvention, eller har dragit tillbaka sin ansökan hos TLV (t.ex. **Sativex** spray).

Läkemedlet har uteslutits ur förmånen efter omvärdering av kostnadseffektiviteten

- Det saknas evidens för att läkemedlet gör någon nytta, t.ex. flera hostmediciner.
- Läkemedlet används för lindriga tillstånd, och för svårare tillstånd finns andra, mer kostnadseffektiva läkemedel, t.ex. **ranitidin** och andra H2-blockare.
- För högt pris i relation till andra medel för samma indikation, t.ex. **Losec MUPS** (omeprazol), **Nexium** (esomeprazol) och **Vagifem** (estradiol).
- Nya studier visar att effekten inte är så god som man först antog, och därmed är priset för högt i förhållande till visad nytta, t.ex. **Zostavax** (vaccin mot herpes zoster).

Läkemedlet har dragits ut ur förmånen på begäran av företaget

- För att slippa priskonkurrensen genom generikautbyte, t.ex. **Atacand** (candesartan), p-pillren **Neovletta** och **Cerazette**, samt flera styrkor och förpackningar av **Amimox**, **Heracillin**, **Spektramox** och **Doxyferm**.
- Företaget räknar med att läkemedlet enbart används i slutenvård och inte förskrivs på recept, t.ex. **Midazolam** injektionsvätska.

Läkemedel som kan köpas receptfritt

- Många receptfria styrkor och förpackningar ingår inte i läkemedelsförmånen.

Problem med läkemedel utan förmån

1. Priset anges inte i FASS, inte heller i Cosmics läkemedelsmodul. Där anges pris 0,00 kronor för alla läkemedel utan förmån.
2. Priset för samma läkemedel kan variera mellan olika apotek. Priserna bör finnas på apotekskedjornas hemsidor, men alla apotek har ännu inte denna service.
3. Svårt att jämföra priser mellan olika apotek. Det finns ingen central prisdatabas.
4. Priserna tenderar att öka: företagen kan sätta vilket pris de vill, och apoteken beslutar själva om sin handelsmarginal för läkemedel utan förmån.

Exempel: Sedan Doxyferm togs ut ur förmånen har priset för förpackning med 10 tabletter ökat med i genomsnitt 73 %.

Sedan Vagifem uteslöts ur förmånen 2013 har priset på Vagifem Novo Nordisk 10 µg, 24 styck, ökat med i genomsnitt 30 %.

Sedan 2009 har priset på Mollipect 500 ml ökat med 59%.

5. Läkemedel utan förmån får enligt lagen inte bytas mot billigare generika! Farmaceuten kan inte alltid se i sin dator om det finns utbytbara billigare produkter. Om det finns sådana så måste förskrivaren tillfrågas om byte.

Vad kan en förskrivare göra?

- ✓ Undvik att skriva recept på läkemedel med angivet pris 0,00 kronor i läkemedelsmodulen!
- ✓ Meddela den mallansvarige för uppdatering av förskrivningsmallarna i Cosmic så att de styr förskrivningen till alternativ som ingår i läkemedelsförmånen.
- ✓ Om även de medicinskt utbytbara alternativen är utan förmån, se till att förskrivningsmallen styr mot bästa priset för patienten!
- ✓ Ange "får bytas" på receptet, så kanske det underlättar för farmaceuten på apoteket.
- ✓ Informera patienten!

Läkemedelskommittén, genom
Ellen Vinge, ordförande